

Kuvittanut
KATI
VUORENTO

CRISTAL
SNOW

PENNI PÄHKINÄ- SYDÄN

ja viimeinen
haltijakummi

Tammi

PENNI
PÄHKINÄSYDÄN
JA VIIMEINEN
HALTIJAKUMMI

*Omistettu sinulle, joka olet päättänyt lukea tämän kirjan.
Toteutukoon mahdolltominkin unelmasi.*

Tämän teoksen kirjoittamiseen on saatu tukea
WSOY:n kirjallisuussäätiöltä ja
Taiteen edistämiskeskukselta.

Kuvittaja on saanut tämän kirjan kuvittamiseen
apurahaa WSOY:n kirjallisuussäätiöltä.

Ensimmäinen painos
Teksti © Cristal Snow 2025
Kuvat © Kati Vuorento 2025
Teoskokonaisuus © Tammi 2025
Kansi ja taitto Laura Lyytinen
Kustantaja Tammi
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-952-04-7334-1
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@tammi.fi

CRISTAL
SNOW

PENNI PÄHKINÄ- SYDÄN

ja viimeinen haltijakummi

*Perustuu Cristal Snow'n ja Niina Siewertin
alkuperäisideaan.*

Kuvitus
KATI
VUORENTO

Tammi • Helsinki

Haltijakummin sydän on suuri.

Se on surun sirpaleista vahvistunut, täynnä rajatonta rakkautta.

Se sykkii rohkeutta sekä äideiltä opittua viisautta,

ja ennen kaikkea

haltijakummin sydän on

täynnä toivoa

ja uskoa

jopa mahdottomiin unelmiin.

VIIMEISEN TARINAN PROLOGI

Kun Penni Meirami Pähkinäsydän oli vain naalin nenän-pään kokoinen, hän uskoi sydänjuuriaan myöten muiden keijulasten tavoin punalakkiseen talviukkoon, joka toi juh lakuusen alle lahjoja. Hän uskoi myös herkkuja keväisin loihtivaan mystiseen hunajahaltijaan ja ahmi satuja maagisista haltijakummeista, jotka toteuttivat orpojen prinsessojen jokaisen unelman.

– Kaikilla oikeilla sankareilla on haltijakummi. Sellainen, joka osaa taikoa matosen perhoseksi ja mustan taivaan tähdistä valkoiseksi. Hän toteuttaa kaikki toiveet, mitä ikinä keksitkään, Penni tarinoi ystävilleen ja raapi nenänsä kärkeä niin, että harmaata savea levisi hänen pisamilleen. Oli helteinen kesäpäivä Kivenkolon kallioilla, ja sää oli mitä oivoin kuraleivosten tekemiseen.

– Kun haltijakummi tulee ja kysyy, mitä minä haluan, niin pyydän häneltä mehiläiskullasta tehdyn mekon ja että minusta tulee maailman taitavin hammaskeiju, Viliina tiedotti mutakasan keskeltä. Hän oli kaapinut maasta savea upeaan kurakakkuun.

– Minä taas haluan noidan voimat ja päähäni kaikki loitsut ja liemireseptit, Liana sanoi. – Ehkä mustan korpin lemmikiksi ja käärmeenpoikasen kulkuvälineeksi. Haluan olla mahtava ja ehkä hieman pelottava. Hänen tummat silmänsä säihkyivät, kun hän selitti haaveitaan muille lapsille. Hänkin istui polvillaan mudassa ja viimeisteli omaa kakkuaan sileillä pikkukivillä. Uimarannalla kohosi oikea kakkujen kavalkadi. Mutaleivoksia oli koristeltu kivien lisäksi vehreillä lehdillä ja näyttävillä kukilla ja risuilla.

– Mitä sinä toivoisit kaikkein eniten? Viliina uteli Penniltä. Hänen vaaleanpunaisen uimahameensa helma oli aivan kurassa puhumattakaan pikkuruisten maitosiipien kärjistä.

Penni taputteli kookkaalla kuparilusikalla omaa mutaluomustaan. Hän mietti hetken ennen kuin avasi suunsa, mikä oli hyvin harvinaista puheliaalle punapäälle.

– On niin paljon, mitä haluan, Penni tuumasi leuan alta tiukalle sidotun hellehattunsa alta. Hänen hipiänsä oli herkkä auringolle.

– Helppoahan se sinulle on, Viliina virnisti.
– Kuinka niin?
– Äitisi on haltijakummi. Hän antaa sinulle mitä vain.
Vaikka kuun taivaalta, jos vain pyydät kauniisti.

Penni huokaisi ja asetti kakkunsa päälle kämmenen kokeisen ruusukkeeseen.

– Niinhän sitä luulisi, mutta Annelie on *varhaisella eläkkeellä* niistä hommista.

– Eläkkeellä? Mikä se on? Viliina ihmetteli ja asetteli vaaleanpunaisia terälehtiä hulppean kurakakkunsa reunoille.

– Mummo sanoo, että se on sitä, kun polvia kolottaa ja selkää pakottaa eikä tarvitse enää tehdä töitä tai käydä koulua. Silloin vain ollaan kotona, juodaan mustaa papujoomaa ja rötväillään. Joskus leivotaan, luetaan hömppäkirjoja ja nukutaan päiväunia. Vanhusten juttuja.

Viliina innostui kuulemastaan ja keskeytti kakun koristelun.

– Kuulostaapa mukavalta. Koskahan me pääsemme viettämään eläkeläispäiviä?

Penni siristeli hetken silmiään kohti aurinkoa, joka paisoi puiden oksien takaa, ja teki päässään monimutkaisia laskutoimituksia.

– Neljän tai viiden siipiparin päästä, luulen.

Myöhemmin illalla Penni oli pesulla ja tivasi vastauksia äidiltään ruusuammeen pohjalta.

– Milloin sinä oikein olit sellainen haltijakummi?

– Siitä on kulunut jo monen monta kuuta ja muutamat siivetkin, Annelie sanoi ja kuurasi kuivunutta kuraa lapsensa takkuisista hiuksista.

– Miksi sinä olit sellainen?

– Ajattelin, että se oli minun kohtaloni, kutsumukseni...

Minun nuoruudessa kaikki keijulapset halusivat olla haltijakummeja. Miten sinä onnistuitkin saamaan kuraa joka paikkaan? Korvasi ja siivenkärkesikin ovat aivan mudassa. Etkö käynyt ollenkaan uimassa?

– En viitsinyt, kun tiesin, että kotona odottaisi kuitenkin pakkokylpy, Penni kujeili samalla, kun Annelie hankasi katajasaippuaa hänen pisamaisiin kasvoihinsa.

Penni puristi kylpykirppua sylissään. Saippuakuplat lentelivät ilmassa, ja ilta-aurinko loi pienen pyöreän ikkunan läpi oranssia valoa kylpyhuoneeseen.

– Mikä se on se kohtalo tai kutsumus?

– Jaa-a. Miten sen selittäisi?

Ennen kuin Annelie ehti vastata, oli Pennillä mielessään jo seuraava kysymys.

– Miksi sinä et enää ole haltijakummi?

Annelie kaatoi Pennin päälle lämmintä vettä ja pohti sopivaa vastausta. Hänen lapsensa katsoi häntä kulmiensa alta epäluuloisena.

– Löysin jotain parempaa ja minulle sopivampaa, Annelie sanoi hellästi.

– Et sinä mikään haltijakummi ole ollut. Sinä juksaillet, Penni murjaisi. – Koska jos olisit haltijakummi, niin miksi en saa koskaan syntymäpäivälahjaksi mitään, mitä oikeasti haluan? Vai eikö sinun hommasi ole toteuttaa toiveita, jos kerran olet sanojesi mukaan mitä mahtavin haltijakummi? Penni puhisi samalla, kun Annelie nosti kylpyhuoneen lattialta hänen siihen jättämänsä vaatekasan.

– Mahtavasta en ole niinkään varma, hän naurahti.

– Olitpa mahtava tai et, niin miksi sinä et niillä vanhoilla haltijakummin taikapölyhipuillasi toteuta minun vaatimattomia unelmiani? Miksi minä en ole ansainnut kaikkea sitä, mitä orvot satuprinsessatkin saavat? Minä olen heidän lailaan onneton ja liiallisilla kotitöillä muserrettu lapsenon.

Ilmassa harhaileva saippuakupla laskeutui Pennin nenän päähän ja pärskähti rikki. Katajasaippuaa meni hänen silmäänsä, ja Annelie kiiruhti huuhtelemaan sitä kylmällä vedellä.

– Sinä et ole edes puoliksi orpo, Annelie muistutti, – ja tuskin saan sinua siivoamaan edes omia jälkiäsi, huoneesi-kin on aina hujan hajan...

Penni sukelsi kylpyveteen. Hän kellui korvankärkiään myöten veden alla. Annelien puhe kuulosti vedenalaiselta mutinalta, jota vain vedenneidot ymmärtäisivät.

– *Blibiti blobiti blib, blob bla blub*, Annelie pulputti.

Hetken lilluttuaan Penni nosti päänsä pinnalle ja haukkoi pienet keijunkeuhkonsa täyteen happea.

– Saako sitten, mitä haluaa, jos siivoaa jälkensä? Häh?

– Se on hyvä alku, Annelie vastasi.

Penni pyyhki veden sumentamia silmiään.

– Olen minä kyllä siivonnut ja kuurannut kuin mikäkin tuhkimolainen, mutta yksikään minun unelmistani ei ole vielä tähän viiden vuoden ikään mennessä toteutunut. Ei ihme, että olen pahanmielinen ja kiukutteleva.

Annelie istuutui ruusuammeen viereen pienelle käpyjakkaralle.

– Olenko ikinä kertonut sinulle sinun suuresta sydämes-täsi? hän kysyi.

Penni halusi sukeltaa jälleen piiloon veden alle.

- Olet, monen monituista kertaa, mutta mitä siitä sitten?
- Sinulla on niin suuri sydän, että sinne mahtuu paljon unelmia. Monen, monen monta ja ihan mahdottomiakin.
- Selvä se! Minä luettelen ne sinulle, niin voit vaikka kirjoittaa ne ylös, jotta muistat, Penni innostui ja puhalsi nenästään vesipisaroita sukeltamisen jäljiltä.

Pienen pieneksi keijuksi Pennin päässä oli aina ollut valtavan suuria haaveita. Hän unelmoi lakkaamatta uusista, koreista siivistä, sillä hänen omat siipensä olivat kuluneet, liian isot ja kömpelöt leppäkertun panssarit. Hän haaveili myös näyttävistä rooleista Venla Pippurin ohjaamissa näytelmissä. Hän toivoi, että joskus hänestä tulisi kuuluisa, suosittu ja rakastettu. Aikuisena hän asuisi mystisessä linnantornissa tai hylätyssä noidanhatussa esikuvansa prinsessa Lysandran lailla. Siellä hän omistaisi hylättyjen hyönteisten orpokodin parhaiden ystäviensä Lianan ja Viliinan kanssa. Samassa jännittävässä hökkelissä he pyörittäisivät myös salapoliisitoimistoa, joka veisi heitä seikkailuihin paitsi keijumetsään myös sen ulkopuolelle.

– Uudet siivet saisi kummi tuoda minulle, ja haluan loistokkaan suurnäyttelijän uran, mahtavia seikkailuja ja lemmikkitoukan tai suloisen tuhatjalkaisen tai vaikka kokonaisen tarhallisen ötököitä, Penni täräytti.

– Varsin hienoja haaveita tuollaiselle pikkuiselle, Annelie sanoi ja putsasi Pennin korvantaustoja.

– Mitä tarkoitat?

– Katsos, kun pienenä ei välttämättä tiedä, mitä *oikeasti* haluaa, Annelie selitti, ja Penni keskeytti hänet raakkumalla innokkaasti kädet heiluen niin, että kylpyvettä lensi ammeen äyräiden yli.

- Minä tiedän kyllä, mitä minä haluan. Olen iso tyttö.
- Niin sinä olet, mutta sydämesi ei vielä ole varma, mikä on oikeasti tärkeää. Minäkin luulin nuorena, että haltijakummeus on ainut asia minua varten, mutta...

Annelie yritti jatkaa, mutta Penni keskeytti hänet: – Tietenkään minun tyhmä syntymävikainen sydämeni ei tiedä mitään. Se ei ole valmis koskaan. Kamala kapistus.

Penni hieraisi leikkausarpea rinnassaan. Arpi oli koholla ja muistutti ikuisesti siitä, että hänen sydämensä ei ollut niin kuin muiden keijulasten. Se oli liian suuri, herkkä ja helposti särkyvä.

- Minä olen aivan vinksallaan! Kyyryinen keiju! Minulla on sydänvika! Itse olet sanonut! Penni parkui. Siitä kaikki johtui. Sydän oli epärytmikäs ja viallinen, joten ei ollut ihme, etteivät hänen unelmansa toteutuneet. Hän ei koskaan saisi, mitä halusi. Hänestä ei tulisi ikinä suurta näyttelijää tai yhtään mitään.

Annelie silitti Pennin punaisia hiuksia, jotka olivat liimautuneet märkinä kasvoille, ja yritti löytää lohdutuksen sanoja, jotka parantaisivat lapsen oloa.

- Jos sinä pidät unelmat sydämässäsi ja toivot oikein, oikein, oikein lujaa, niin haltijakummi kuulee haaveidesi laulavan tuulenvireessä. Sitten hän nappaa ne ja toteuttaa jopa mahdottomatkin unelmat.

- Mutta minulla on ruma ja käheä ääni. Hän varmaan kauhistuisi minun rääkymistäni.

- Älä puhu itsestäsi noin inhottavasti, rakas lapsi. Siipesi ovat muka kömpelöt, sydämesi kauhea kapistus, äänesikin viallinen... Sinä olet täydellinen juuri sellaisena kuin olet. Olet ainutlaatuinen. Ymmärrät sen vielä jokin päivä.

Kelpaat pisaminesi kaikkinesi, Annelie vakuutti ja kosketti tyttärensä nenänpäätä hellästi sormenpäällään. Siitä räsähti ilmaan hentoja vaaleanpunaisia tähtiä.

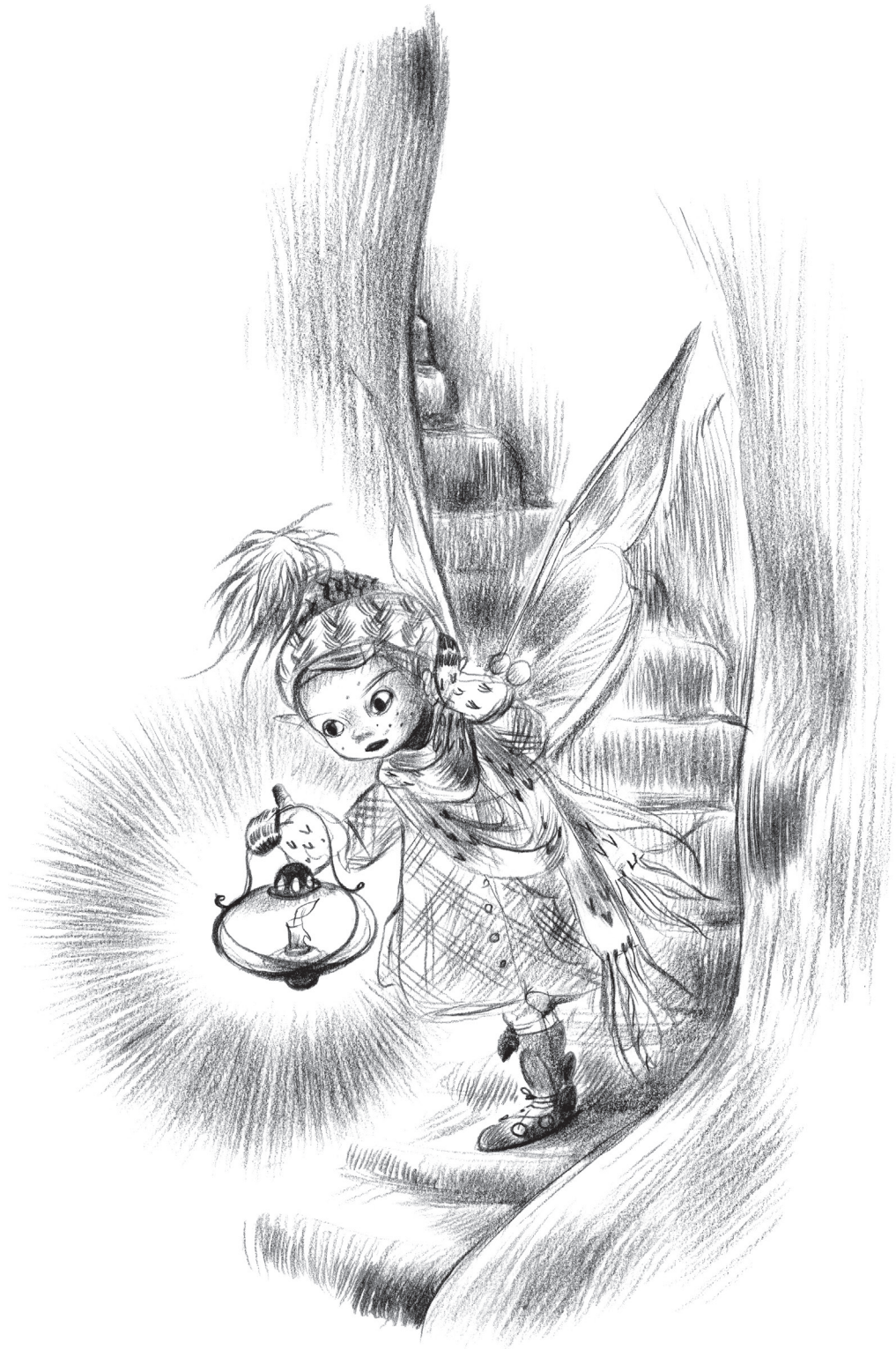
Penni säpsähti ja nauroi. Annelien sormet olivat hassut.

Oli aika nousta pois kylvystä. Annelie kietoi tyttärensä pehmeään pyyhkeeseen ja hieroi hiuksia kuiviksi.

– Itsestään ei saa puhua rumasti. Sinä olet juuri sellainen kuin sinun kuuluu olla. Eikä sinun kannata liikaa murehtia. Sinun erikoinen sydämesi kyllä parantuu ja kasvaa, ja haaveesi ehtivät muuttaa muotoaan monta kertaa, sillä yksi asia on varma, lapsoseni. Mieluummin kannattaa unelmoida suuresti kuin ei ollenkaan. Unelmat nostattavat siipesi korkeuksiin, joista et ole edes uskaltanut haaveilla. Sinä, rakas Penni, lennät vielä tähtiin.

– Mutta minä pelkään korkeita paikkoja, Penni sanoi, ja Annelie pyyhki hänen kyyneliään pyyhkeen nurkkaan. Sitten hän sulki tyttärensä lempeään rutistukseen, ja he halusivat pitkään kylpyhuoneen märällä lattialla. Annelie hyräili lapselleen tuutulaulua, kunnes aurinko alkoi laskeutua ja Penni torkahti äitinsä lämpimään syliin.

1.

LUKU

Oli kylmän kolea yö. Penni Pähkinäsydän nukkui sikeästi korvankärjet kahden muhkean takin alla. Lisäksi hänen pikkuruisia varpaitaan lämmittämään tarvittiin vielä sammalviltti ja suloisesti tuhiseva karvakorva. Ilman niitä kalseassa pitsikartanossa ei tarkenisi. Ei, vaikka takassa loimusi valkea.

– Herää... herätys...

Isä Pähkinäsydän pelmahti Pennin huoneeseen ravistelemaan lastaan hereille. Hän oli tehnyt niin joka ikinen aamu siitä lähtien, kun oli muuttanut pitsikartanoon Henrietan ja Pennin luo. Nyt huoneeseen ei kuitenkaan tulvahtanut hänen mukanaan lämpimän papujuoman myskistä tuoksua eikä isän ääni ollut sietämättömän pirteä vaan hellä ja varovainen. Oli liian aikaista, vielä yö.

– Meidän pitää kiirehtiä, isä sanoi ja ryntäsi katsomaan ikkunasta samalla, kun kietoi paksua huivia kaulansa ympärille. Viluhallan valtiattaren manaama takatalvi oli saapunut Tuulenpesän metsään. Se riehui ympäriinsä ja ryöväsi kevään merkkejä varsinkin öisin.

Kun kevät teki vähänkään tuloaan – auringon lämpö puski hiirenkorvia puiden oksiin tai pieniä kukannappuja esiin mullasta – kirottu takatalvi jäädyn ne pimeään saavuttua hyisillä voimillaan. Yöllä myräkät piiskasivat lunta korkeiksi kinoksiksi keijujen kotipuiden päälle, ja alastomat oksat hytisivät kylmässä viimassa. Lunta riitti silmäkantamattomiin. Se levittäytyi koko metsän päälle valkoisena peittona niin, että kotien ikkunat ja ovet piti kaivaa joka aamu esiin hankien alta tai odottaa, että päivän aikana porottava aurinko sulatti ne liukkaiksi jäälätäköiksi.

Takatalvi oli saapunut sen jälkeen, kun Penni oli onnistunut karkottamaan valtiattaren pitsikartanosta orastavilla haltijakummin voimillaan. Voimilla, joita pieni keiju ei kyennyt vielä ymmärtämään, saati hallitsemaan. Tuulenpesän metsän asukkaat olivat hätää kärsimässä, sillä jäisen valtiattaren jäämyrskyt muuttuivat kerta kerralta pahemmiksi.

Penni pudottautui sängystä, ja vaikka hän oli vielä puoliksi höyhensaarilla, hän kompuroi nojatuolille ja alkoi kiskoa villakerroksia ylleen.

– Meidän on riennettävä kylään, isä hoputti. – Yövahtit ovat nähneet etäällä hurjan joukon talvitonttuja, jotka ovat tulossa pakkasmyrskyn mukana. Kevään kukintoja on suojeltava, joten pukeudu nopeasti.

Pennin silmänurkissa oli vielä unihiekkää.

– Minä odotan sinua kellarin portaikon juurella. Pääsemme tunnelin kautta kylään nopeasti, isä sanoi ja pujahti jo käytävälle niin, että kuului vain vaatteiden kahinaa ja kenkien kopinaa.

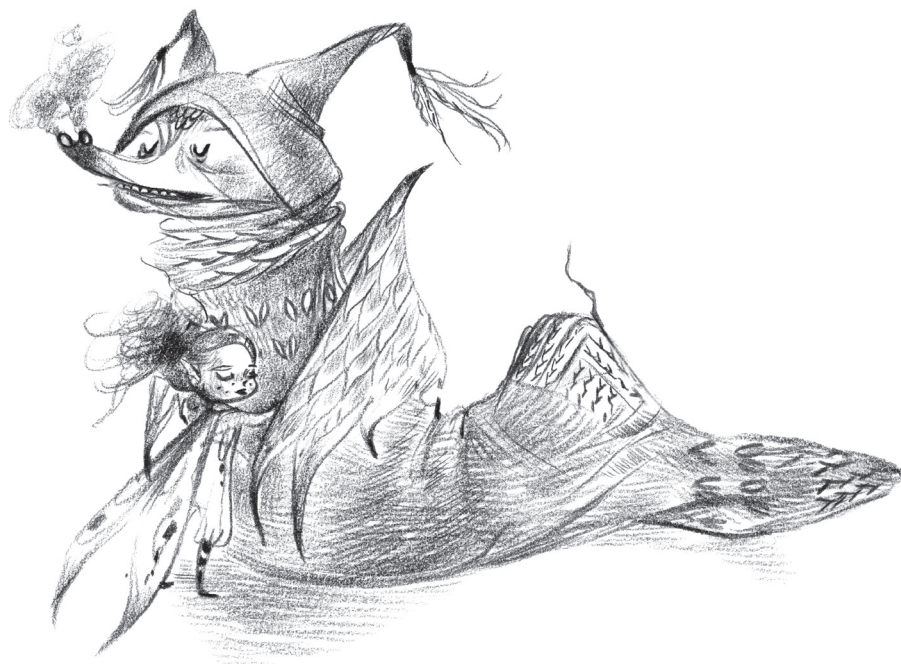
Isän mentyä tulikko kiemurteli huoneeseen ja puhalsi takassa hiipuneen hiilloksen uusiin liekkeihin. Otuksen pit-

kulaista vartaloa lämmitti suuri villasukka ja korvia peitti tiukka villamyssy. Tulikko ja kartanokuoriaiset pitivät huolen siitä, että jokaisessa Henrietta Äkkivuoren kartanon asutussa huoneessa paloi läpi yön lämpöä hohkaava takkatuli.

– Luulen, että tämä on nukkumattilain vastainen ylösnousemus, Penni valitti ja haukotteli korvasta korvaan. Kylmyys sai hänet hytisemään, sillä pistävä pakkanen puhalsi hänen paljaisiin varpaisiinsa ikkunankarmien läpi.

– Jos minun lämpimät suomuni eivät kylmettyisi niin nopeasti pakkasessa, tulisin mukaasi. Hönkisin tulen lämpöä myrskyä vastaan ja pitäisin sen loitolla, tulikko murahтели.

– Pakkanen on sinulle liikaa, vilustuisit vain. Kipeänä sinusta ei ole mitään hyötyä. Toivottavasti minä en itse jäädy lumiukoksi, Penni sanoi huolissaan ja painautui liskoystävänsä tulikuumia suomuja vasten.

KUN SYDÄN ON SUURI, SE USKOO MAHDOTTOMIINKIN UNELMIIN...

Niin lapset kuin aikuisetkin lumonnut keijuromaani-
sarja huipentuu, kun Pennillä on edessään haltija-
kummikoitokset. Taikuus voi nostaa keijun tähtiin,
mutta matka on täynnä vaaroja.

Viluhallan valtiatar on loihtinut Tuulenpesän metsään ankan takatalven, ja odotukset Penniä kohtaan kasvavat. Tulevan haltijakummin olisi palautettava kevät ja toteutettava keijujen hartaimmat toiveet, mutta taikavoimat ovat oikullisia. Penni saa yksityisopetusta uudelleen avatussa pitsikartanon koulussa, mutta opinnot takkuavat eikä isän kanssa ole helppoa. Pennin sisällä kuohuu, ja voimien kasvaessa hän alkaa ymmärtää, että kohtalon hetket lähestyvät. Onko hänen sydäimestään tullut kyllin vahva, rohkea ja viisas?

Romaani on päätösosa kuuden kirjan sarjalle, jossa seurataan Pennin ja hänen ystäviensä elämää Tuulenpesän metsässä.

